

مقایسه شناخت اعضای هیأت علمی و دستیاران دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه از پایگاه‌های اطلاعاتی تحت وب در سال 1387

سردبیر محترم

یکی از مهم‌ترین پدیده‌های چند دهه اخیر در صنعت اطلاعات، پیدایش و عمومیت یافتن پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته بوده است. می‌توان گفت که پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته، به‌وجودآورنده آن‌چه که ما امروزه به‌عنوان صنعت اطلاع‌رسانی می‌شناسیم، می‌باشند (1). در مطالعات انجام‌شده گزارش شده است 96 درصد اعضای هیأت علمی دانشگاه شیراز در سال 1386 با پایگاه‌های موجود در دانشگاه آشنا بوده‌اند و تنها 4 درصد اظهار عدم آشنایی نموده‌اند. میزان آشنایی مربیان، دانشیاران و استادان، 100 درصد و استادیارها 93 درصد بوده است (2). بیشتر از 50 درصد اساتید دانشگاه علوم پزشکی کردستان با پوشش موضوعی پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته تمام متن اوید (Ovid)، بلک ول (Blackwell) و الزویر (Elsevier) آشنایی نداشته‌اند (3). بیشترین نحوه آشنایی افراد با پایگاه‌های اطلاعاتی و مجلات الکترونیکی کتابخانه در تمام دانشکده‌های دانشگاه شریف از طریق دوستان و سپس از طریق صفحه وب کتابخانه بوده است (4). پژوهش حاضر، کاربردی و از نوع پیمایشی مقطعی است. جامعه مورد بررسی، اعضای هیأت علمی و دستیاران تخصصی و فوق تخصصی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه می‌باشند که 133 نفر عضو هیأت علمی و 107 نفر دستیار به سؤالات پرسشنامه پاسخ دادند. با توجه به محدود بودن جامعه مورد تحقیق از سرشماری استفاده شده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه طراحی شده شامل سؤال‌هایی در خصوص ویژگی‌های جامعه پژوهش میزان آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی و روش آشنایی با آن‌ها بوده است. برای تعیین روایی پرسشنامه از روایی صوری و محتوایی با نظر 8 نفر از صاحب‌نظران رشته‌های مختلف و جهت تعیین پایایی ابزار پژوهش از روش آزمون بازآزمون مجدد استفاده شده است. پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ محاسبه و با مقدار 95 درصد تأیید گردید.

میزان آشنایی اعضای هیأت علمی با پایگاه اطلاعاتی پروکوست 71 نفر (53/4%) و اوید ژورنال 57 نفر (42/9%) در حد متوسط و ابسکو 39 نفر (29/3%)، ساینس دایرکت 36 نفر (27/1%)، ام دی کانسالت 43 نفر (32/3%) و ایران مدکس 35 نفر (26/3%) در حد پایینی می‌باشد. میزان آشنایی دستیاران با پایگاه اطلاعاتی پروکوست 39 نفر (36/4%)، اوید ژورنال 40 نفر (37/4%)، ابسکو 54 نفر (50/5%)، ساینس دایرکت 43 نفر (40/2%)، ام دی کانسالت 43 نفر (40/2%) و ایران مدکس 44 نفر (41/1%) در حد پایینی می‌باشد. بین میزان آشنایی اعضای هیأت علمی و دستیاران با پایگاه اطلاعاتی ام دی کانسالت، تفاوت معناداری وجود نداشت (P=0/345). اما بین میزان آشنایی اعضای هیأت علمی و دستیاران با سایر پایگاه‌های اطلاعاتی، تفاوت معناداری وجود داشت. میانگین نمره میزان آشنایی اعضای هیأت علمی و دستیاران با پایگاه اطلاعاتی پیوسته تمام متن، به ترتیب $9/5 \pm 4/4$ و $6/7 \pm 4/3$ از 24 بود که در همه موارد، میانگین نمره اعضای هیأت علمی از دستیاران بالاتر بود. بیشترین میانگین نمره، میزان آشنایی در اعضای هیأت علمی و دستیاران به ترتیب اوید ژورنال $1/9 \pm 1/04$ و $1/34 \pm 0/9$ و ایران مدکس $1/8 \pm 1/2$ و $1/3 \pm 1/05$ و کم‌ترین آن ابسکو $1/1 \pm 0/99$ و $0/66 \pm 0/8$ از 4 می‌باشد. یافته‌های پژوهش با یافته‌های رسول‌آبادی (3) همخوانی و با یافته‌های لی لاواتی و دوراسوامی (5) مغایرت دارد. سرعت پایین شبکه، کمبود وقت و عدم آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی از موانع اساسی جامعه مورد پژوهش بود که با بهبود خطوط ارتباطی، توجه اطلاع‌رسانی و آموزش می‌توان زمینه مساعدی را در جهت افزایش میزان آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی تمام متن فراهم نمود.

«دریافت: 1389/9/25 پذیرش: 1390/2/6»

نسرين غلامی^{1*}؛ فریده اکبرزاده¹؛ منصور رضایی²؛ فرض اله عزیزی³؛ پروانه عبدالمالکی³

1. معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

2. گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده پزشکی و عضو مرکز تحقیقات باروری و ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

3. معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

* عهده دار مکاتبات: کرمانشاه، بلوار شهید بهشتی، محوطه بیمارستان طالقانی، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه، تلفن: 0831-8358823

Email: tu125696@yahoo.com

References

1. Alijani R, Dehghani L. [Historical overview of emergence and development of online retrieval (Persian)]. *Information Sciences and Technology* 2008; 21(4): 65-6.
2. Khaseh A, Hatami A. [Information seeking of humanitic sciences on database (Persian)] <available at: http://sociologyofiran.com/index.php?option=com_content&task=view&id=427&Itemid=35 <1386/2/16>
3. Rasoolabadi M. [A survey of familiarity of faculty members and other teachers Kurdistan University of Medical Sciences by information on the internet search techniques and its relationship to their activities and scientific research (Persian)]. *Nama* 2007; 7(2): 22-7.
4. Asadi M, Sharifi Sh. [Need assessment databases and electronic Journals available on library of Sharif university of Technology (Persian)]. *Nama* 2006; 6(3):
5. Leelavathi N, Doraswamy M. Knowledge and use of digital library resources by engineering faculty members affiliated to Acharya Nagarjuna University, A. P. India. <available at: <http://www.ulib.org/conference/genpub/Leelavathi.doc>> [2009/06/2]